

Het Brabant mobiliteitsnetwerk

Een community aanpak voor een duurzaam bereikbaar Brabant

Innovatief mobiliteitsmanagement

Mobiliteit is voor de Brabantse economische toplocaties van levensbelang. Om knelpunten op te lossen en mobiliteit en leefbaarheid duurzaam te verbeteren, initieert de Provincie Noord-Brabant het Brabant mobiliteitsnetwerk. Op 13 locaties werken bedrijven, overheden, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties in communities samen. Op zoek naar concrete en innovatieve mobiliteitsmanagement maatregelen.

Effectieve communities

In Brabant begeleidt het bmn (Brabant mobiliteitsnetwerk) dertien communities. Met in het oog springende resultaten én lovende woorden van deelnemers. Hoe we dat doen? Het belangrijkste is dat je weet wat mensen motiveert!

De kern van het werken vanuit communities is dat degenen die belang hebben bij het oplossen van een vraagstuk -zoals te hoge parkeerdruk of dichtslibbende toegangswegen- er ook écht mee aan de slag *willen*. Het succes van een community staat of valt met het feit dat de deelnemers een aanmerkelijk 'eigen' belang hebben bij de oplossing van een probleem of het realiseren van een ambitie. Dat maakt dat men bereid is om aan te pakken en mee te doen.

Je moet dus weten wat de communityleden motiveert. Maatregelen van bovenaf opleggen en bijvoorbeeld een project starten omdat de overheid dit graag wil, is niet effectief.

Niet alleen werkgevers, marktpartijen, vervoerders en bewoners maken deel uit van een community. Overheden spelen ook een belangrijke rol. Zij maken deel uit van de community vanuit hun eigen belang maar wel op een gelijkwaardige wijze. Ook zij komen 'halen en brengen' in plaats van alleen maatregelen opleggen. Deze aanpak past helemaal bij de nieuwe participerende rol die overheden willen innemen.

Starten met een community betekent samen uitzoeken wat de problemen zijn in het gebied, onder welk vraagstuk iedereen zijn schouders wil zetten, wie de stakeholders zijn en wat het gezamenlijke en individuele belang is.

Meestal komen we tot een mooie passende bereikbaarheidsagenda door dit proces goed te begeleiden maar als er onvoldoende motivatie en gezamenlijk belang is, gaan we niet door met een community.

Het kernteam van het bmn bestaat uit community managers en communicatie specialisten. Door de community aanpak, waarbij we belanghebbenden mobiliseren en mee laten werken (energie bundelen), kan het kernteam relatief klein blijven. Een kritische succesfactor is het profiel van de community manager.

De activiteiten van het kernteam bestaan uit netwerken, organiseren van bijeenkomsten, vragen herkennen en verdiepen, kansen (laten) verzilveren, kennisdeling, vraagbaak voor het netwerk zijn en het initiëren van projecten. We faciliteren de community, zijn niet de trekker van oplossingen en projecten.

Communityaanpak

Het bmn heeft door mobiliteitsadviesbureau & Morgen te Utrecht een gestandaardiseerde communityaanpak laten ontwikkelen die breed toegepast kan worden. In andere gebieden maar ook op andersoortige vraagstukken. De aanpak kenmerkt zich door een fasering te onderkennen en per fase (kwalificeren, opstarten, werkend maken, werkend houden en verbreden) instrumenten toe te passen. Deze ter check en analyse, om succesvol naar de volgende fase toe te werken. Hierbij te denken aan bijvoorbeeld een kwalificatie checklist, vraaganalyse, format supportmeeting, stakeholderanalyse, belangenanalyse en een omgevingsanalyse.

De aanpak is breed toepasbaar. De community aanpak leent zich in veel gevallen uitstekend voor een gebiedsgerichte aanpak. Rond een gebied tref je vele stakeholders met gedeelde belangen.

Doordat de aanpak gestandaardiseerd is met instrumentarium en zich bewezen heeft in praktijk is succesvolle verbreding zeer kansrijk.

Successen

In de 13 communities zijn ca. 100 bedrijven en instellingen actief betrokken, deze vertegenwoordigen 75.000 werknemers en 90.000 studenten.

Publiek en privaat erkennen dat deze vorm van samenwerking en ontwikkeling effectief is en vruchten afwerpt.

In de communities leidt de aanpak tot een programmering van gezamenlijke mobiliteitsmanagement activiteiten. Tevens voeren de afzonderlijke bedrijven intensief mobiliteitsmaatregelen en campagnes door in hun eigen organisatie.

Een mooi voorbeeld is de community Paleiskwartier in Den Bosch. Daar vormen werkgevers een coöperatie die een pool van volledig elektrische auto's en sinds kort ook e-bikes beheren voor gezamenlijk gebruik. Soortgelijke constructie wordt nu ook in Breda geïntroduceerd. De communityaanpak werpt in Eindhoven Centrum Noordoost ook zijn vruchten af. In een korte tijd zijn door de communityleden veel concrete maatregelen doorgevoerd om de bereikbaarheid van het gebied aan te pakken. TU/e, Fontys, Maxima Medisch Centrum (MMC), Rabobank en gemeente Eindhoven nemen deel aan de community. MMC en Fontys hebben hun fietsparkeervoorzieningen uitgebreid, er is een nieuwe busverbinding (lijn 104) aangelegd van station Eindhoven naar TU/e campus en vice versa en TU/e en MMC hebben betaald parkeren ingevoerd. Bij alle bedrijven zijn communicatiecampagnes opgezet om te stimuleren dat werknemers er gebruik van gaan maken.

Via het bmn en het werkgeversplatform Ons Brabant Fietst zijn ook in de andere communities veel bedrijven aan de slag gegaan met fietsstimuleringsprogramma's en vooral B-Riders om fietsen naar het werk te promoten.

Vanuit de community Paleiskwartier zijn verschillende organisaties, waaronder Brabant Water, aan de slag gegaan met Beamrz. Dit is een smart mobility start-up die gericht is op onder andere ridesharing. Men biedt daarvoor een gratis app aan waarin bestuurders en passagiers aan elkaar worden gekoppeld.

Community Claudius Prinsenlaan in Breda is een grote proeftuin e-bikes gestart waarin medewerkers van verschillende organisaties een week lang gratis e-bikes en speedbikes uitproberen om daarmee fietsen naar het werk te stimuleren. Het aantal aanmeldingen voor de probeerweken was dusdanig groot dat er e-bikes moesten worden bijbesteld.

Uit elke community zijn tot nu toe mooie resultaten gekomen. Soms is de dynamiek gericht op de behoefte van enkele werkgevers en minder op het geheel. Het is een enkele keer voorgekomen dat er in de eerste fase een diskwalificatie van een verkenning om tot een community te komen is geweest. Partijen bleken daar op voorhand onvoldoende betrokken bij het vraagstuk om ook echt te verbinden in menskracht en financiële middelen.

Er zijn vele wegen die naar Brabant leiden.. Het Brabant mobiliteitsnetwerk laat zien dat een community aanpak werkt en effectief is. Echter niet in alle gevallen en omstandigheden. En ook de aanpak en uitvoering luistert bijzonder nauw. Graag maken we samen met jou scherp wanneer een community aanpak aan te bevelen is en wat de kritische succesfactoren zijn.